

Henry

DET VILLE være urime-
 ligt at påstå, at Gamle Hen-
 ry — som han almindelig-
 vis blev kaldt — var blandt
 de stamgæster på Stjerne-
 cafeen, der gjorde mest
 væsen af sig. Gamle Henry
 var så diskret, at man nu og
 da kunne komme til at tviv-
 le på, om der var en skygge
 på væggen, eller om det var
 Gamle Henry, der sad der.

Det vil sige, hvis man efter-
 hånden havde opspået den øre
 at blive indruileret i de faste
 klienters kredse, var man na-
 turligvis ikke længere i tvivl
 om, at det var Gamle Henry,
 efterhånden var sandheden
 sivet ind for én. Efter et par
 måneder begyndte man så,
 som var det en statusautori-
 set formal-procedure, der
 skulle følges efter bogstaven,
 at hilse på Henry. Så var man
 på hilsen og havde fået en art
 blåt-stempel — og længere
 kom man aldrig. Man folte
 f.eks. aldrig med Gamle Hen-
 ry.

Det var ikke fordi, han ikke
 kunne — hvilket klart beviste
 sig dagligt — ved at han selv
 foretog sine bestillinger ved
 hjælp af egen stemme — men,
 tilskyndende, fordi samta-
 lens sæde kunst ikke havde
 hans interesse. Onde tunger

oplevelser fra et langt liv ud
 til de yngre generationer, hvil-
 ket var os andre. Vi var vant
 til dem, til deres lugt og til
 deres smag. Måske var det det,
 der gjorde Henry til noget
 særligt, det der var grunden
 til han gik os spocelt til byer-
 tet: hans tavshed, hans — på
 nær søndagene — ubrydelige
 tavshed.

På en normal dag — man-
 dag — lørdag, incl. — ville
 Gamle Henry komme over på
 Stjernecafeen lidt over fro-
 kosttid, ved 13-tiden, sætte
 sig godt til rette med sin avis,
 en porter og en snaps, altid
 ved det samme bord troed ud-
 sigtzen ud ad vinduet, mod
 Ibsøgade, og — uden et ord
 til andre end bartenderen,
 som han lige så godt kunne
 have styret pr. fingersprog og
 tavs tegning — blive sid-
 dende der og drikke, ryge ce-
 rutter og læse avis ind imel-
 lem indtil sådan ca. kl. 17.00.

Så gik han hjem og sov et par
 timer, spiste formentlig et el-
 ler andet sted siden han stæ-
 dig var i live — eller måske
 var han helt holdt op med det
 pjat — for at vende tilbage til
 Stjernecafeen ved 20-tiden og
 genoptage sin sætste og stabile
 vægt ved det samme vindues-
 bord.

Gamle Henry var ikke no-
 gen stodder eller gufft, det var
 der almindelig enighed om, og
 det i en forsamling af kendere

megen stille glæde ved hinan-
 den, kunne man alligevel ikke
 lade være med at tænke lidt
 over det nu og da i sin fritid,
 og særligt kvinderne — som
 havde en vis sentimental for-
 kærlighed for den altid så
 høflige og noble Gamle Henry
 — broderede ivrigt deres
 føljetonromaner over ham.

SOM ÆRENE gik blev både
 Henry selv og hans søndags-
 tete-a-teter en del af Stjerne-
 cafeen. Nyankomme blev
 høfligt men bestemt, anmodet
 om at holde sig fra hans bord,
 og i tilfælde af pludseligt op-
 ståede værtshusbælder med
 slagsmål og speltakel — hvil-
 ket under tiden, hvis sandhe-
 den stod ud at skabskufferen,
 er indruftet inden for Stjer-
 necafeens åbningstid — kun-
 ne Henry, og i tilfælde af akut
 søndag, hans veninde, påreg-
 ne en særlig beskyttelsesvagt
 af tilstedeværende stamgæ-
 ster, hvilket om trent er så højt
 som man kan nå på Stjerneca-
 feens rangstige.

— Det er da utroligt, som
 han klarer den! sagde Soffy
 ofte, som hun med søslig om-
 hu tørrede et glas af til horn.
 Når fern kradsler af bliver
 det den 29. svarede Bob så
 som regel.

I virkeligheden mente han
 det som en kompliment. Gam-
 le Henry var, sin alder og sine
 forholdester tæret i retfærdigt

Der var et par minutters
 tavshed efter hans beretning,
 som altid ved den slags lejli-
 heder, hvor ingen kan finde de
 rette ord, fordi de er alt for
 langt væk fra dem, og alle
 inderst inde ønsker de — bare
 for et øjeblik — var katoliker
 og blot kunne slå korsets tegn
 og mene det.

— Det var jo den 29. i går!
 sagde tobakshandler Schmidt
 så. — Så /ik du ret, Bob.
 — Jeg ville hellere se ham
 på hans plads, sagde Bob.
 Som en dresseret flok søl-
 ver kikkede vi alle ned på
 Henrys plads, og syntes sik-
 kert, samtidig og synkront, vi
 så hans skygge.

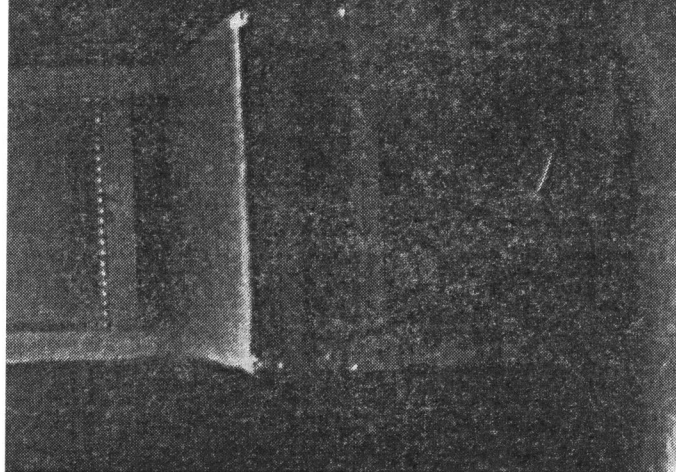
Ingen sagde et ord.
 BOB GIK hen til hylden un-
 der kassapparatet og tog den
 papæske frem, hvort han —
 som vi alle vidste — gemte
 regningerne. Han tog Henrys
 bundt frem. Der var alle ja-
 nuars regninger — 29 i alt, fra
 den 1. til den 29.

kunne måske have spurgt om, hvad der overhovedet havde Gamle Henrys interesse, ud over en porter, en snaps og en cerut, men jeg er bange for de onde tungen aldrig ville have fået noget dækkende svar på det spørgsmål.

GAMLE HENRY var 77, han var på folkepension, og han lejede som bolig et enkelt værelse på Enlige Mænds Hjem i Viktoriagade, et omdannet gammelt pensionat der udelukkende husede efterladte relikvier fra forrige århundrede som han, mennesker på alder end huset, mennesker der havde levet et liv, det være sig værre eller bedre, og som nu blot ventede på, at Gud eller skæbnen eller hvem der nu passer den forrestning en dag ved læseopstillingen skulle opdage, hvad de selv — selv som alle andre dødelige uigenkaldeligt sidste dødsdine nærmede sig med stormskridt. En gang imellem, af og til, flyttede en ung fyr ind i de Enlige Mænds Hjem — sådan en fyr der lige var flyttet hjemmefra, eller for den sags skyld en gift mand, der var smidt ud af reden og manglede et hurtigt kammer til at berge sine frakke i og en seng at bholde sine bukser på — men disse typer kom hurtigt ud igen. For enhver under pensionsalderen var — rent ud sagt — stanken en påtrængende.

Tro ikke, jeg forsøger at beklige den hæderlige, ja hæderværdige sociale institution, de Enlige Mænds Hjem et, og tro ikke jeg anklager samme etablerement for manglende vilje eller evne til at leve op til nutidens bygningskrav — det var ikke det, problemet lå. Men hvor længe enkelte gamle mænd bor der og kommer der uafværet, så sikkert som der kommer en lugt af hvidleg i trappeopgangen bebøet af italienerne eller en karry hvor inders leverer. Og gammelmandslugt — i modstrætning til hvidleg og karry, to ganske oploftende krydderier — en lugt, som enhver med snotten i aktivt fungerende behold instinktivt skynder sig væk fra. Dette er alt rent instinktivt er det.

En række af disse gamle mænd kom regelmæssigt på Stjernecaféen, og de var som behlled særdeles villige til at snakke og med en rundhåndet bevægelse dele erfaringer og

betragtning, blevet en af de få, man på Stjernecaféen tillod at afregne månedligt, hvilket i praksis ville sige, at Henry — som ved ethvert andet abonnementslignende forhold — hver den 1., når han havde hævet sin folkepension, betalte først sit værelse og så sin café, begge dele lige prompte og præcist, og begge dele med drilkepenge der måske ville have kunnet fungere som så-danne for en del år siden, men som ikke desto mindre blev accepteret og takket for, fordi det var Henrys og ikke af nogen anden grund.

DET MERKELIGE var, at Bob — som aldrig har gjort seriøst krav på at være særdsiger — fik ret. Henry døde irikelig den 23. — den 23. januar, en ganske almindelig mandag.

Han havde, som sædvanlig, siddet alene ved sit bord til omkring kl. 23. Han rejste sig, som sædvanlig, for at gå hjem, og tog med normal langsomhed og omhu — som om han stadig ikke var helt sikker på, om han akkule tage en til — sin frakke på.

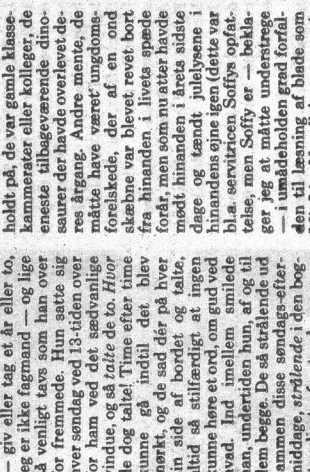
Det havde været en hård frostdag, og vejene var isglatte, så Bob havde et øjeblik lænket på — og derfor glemte han det aldrig, som han ikke burde hjælpe småkrebellelige Gamle Henry over gaden, for så blevet optaget af en større bestilling. Dog ikke mere optaget, end at han havde set Henry stavre over gaden, pinært langsomt, men tilsynledende sikkert, og læse op i Viktoriagade og gå ind på trappen til de Enlige Mænds Hjem — en filmskærm, Bob efterhånden havde set en hel del gange.

Han tænkte, fortalte han, noget i retning af 'Alt i orden. Gamle Henry var kommet godt hjem, endnu en gang.

Den sidste. De fandt ham lige inden for døren, med hovedet knaldet ned i trappen, 10 minutter efter da den næste Enlige Mand kom hjem. Henry var død på stedet. Han havde lige nået sin sidste porter, og så var det sikte. Hjertestop og øjeblikkelig kollaps. To sekunders sag. En nådig død. Og jeg skal ikke undlade at frembrage — især i disse tider, da man allevegne i kvinde-

Lars Hansen,
fotograf på
Politiken, har
indfanget
stemningen, som
den var ved Henrys
stambord på et
københavnshusk
værtshus

Dan Turéll,
forfatter og
columnist i
Politiken, fortæller
om et menneske
som han aldrig kom
tæt på, men som
lever videre i
hukommelsen —
ligesom en drøm

— 10 år, sagde Bob. — Eller er det 12?

Ingen svarede. Bob rev regningerne midt over, og så en ekstra gang over, og så endnu en gang, og smed så stumperne i det største askesbager og satte ild til dem.

Så begyndte han, langsomt og omhyggeligt, som Gamle Henry ville have gjort det, at skænke hver enkelt en porter og en snaps. Der var stiler imens.

Den dag drak alle på Stjernecaféen porter og snaps. Henrys veninde så vi aldrig siden, men ligesom vi samlede sammen til den flotteste gantkrans Vestre Kirkegård nogen sinde havde set — ifølge en i en blomsterforretning over for kirkegården ansat kyndig kapacitet på området — følte vi, vi også havde en forpligtelse over for hende. Men ingen vidste noget, og hun var bære forsvundet fra vores søndage.

Sandsynligvis havde hun ikke noget at komme efter mere. Ellers måske var hun selv død. Hun kom i hvert fald ikke til begravelsen.

Vi bar Gamle Henrys kiste til fællesgrav, seks mand fra caféen, alle tærbarede og sedru og med slips på kl. 9.30 om formiddagen, mislende med øjnene i det ukendte morgenslys.

Og siden har Gamle Henrys stol stået tom — undtagen når en fremmad af vare og simpel uvindlighed sætter sig i den.

SÅ HVIS De en dag kommer ind på Stjernecaféen og sætter Dem i en tilsyneladende almindelig, om end lidt altid stol lige op ad vinduet og så på én gang får en serie af uventede aggressive blikke fra en række gæster — som om De samtidig var grebet i roumdrog under-slab og seksuel obstaklet mod mindretalige i kirketiden i kirken — så kan De nu i det mindste måske sætte Dem ind i baggrunden for denne, vil De nok synes, lidt overdrevne reaktion. Vi mennesker er kun det stof som drømme væves af, og for de fleste af os på Stjernecaféen er Henry blevet en drøm — en drøm, der stadig svæver i lokalet, så sikkert som mangfoldige fortællinger, dramme af verden over, enhver art været over.